

Izjaja, izvenemski ponedeljek, vsak dan...
Asiškiga št. 20, I. nadstropje. Dopolni...
pisma se ne sprejemajo, rokopijski...
Anton Gerbec. — Lastnik tisk...
znaša za mesec L. 7., 3 mesece L. 1...
Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Te...
prednistiha in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v...
širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent...
osmrtnice zahvale, poslanice in vabila po L. 1., oglasi denarnih zavodov...
mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi...
naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv...
Franciška Asiškiga št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

O izmenjavi in šestnajstih milijonih

Greh in zamude italijanske vlade

Z razkosanjem avstrijsko-ogrsko monarhije, s finančnimi določbami mirovnih pogodb in posebno še s tem, da so na mesto avstrijsko-ogrsko valute stopile različne in neenakovredne valute posameznih nasledstvenih držav, je glede kronskih dolgov iz prejšnjega časa nastalo vprašanje: v kakšni valuti in po katerem ključu se morajo plačati? Ob splošni zmešnjavi so se razmere po polomu razvijale v začetku čisto avtomatsko, rekli bi, divje. Šele pozneje je zakonodaja več ali manj primerno in izdatno posegala vmes in sta tudi promet in sodna praksa prišla do bolj jasnih in stalnih smernic. Med tem pa, ko je rešitev označenega vprašanja med upniki in dolžniki, ki bivajo v isti državi, kolikor toliko lahka in vsekakor dosegljiva na podlagi istih, za obe stranki enako veljavnih zakonov, postaja toliko bolj težavna, če bivata upnik in dolžnik v različnih državah in je torej upnik v pretežni večini primerov odvisen od sodišč in zakonov v dolžnikovi državi. Jasno je, da se vprašanje, v kakšni valuti in po katerem ključu se morajo plačati kronski dolгови iz časa pred polomom med upniki in dolžniki, ki ne bivajo v isti državi, more rešiti splošnoveljavno le potem sporazuma med obema udeleženicima državama.

Kolikor mi je znano, ni nobene državne pogodbe med Italijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev o tem vprašanju. Italijanski dolžniki plačujejo in so po večini že plačali srbskim, hrvatskim in slovenskim upnikom dolgove iz časa pred polomom v takozvanih jugoslovenskih kronah in srbski, hrvatski in slovenski upniki so sprejeli in sprejemajo takšna plačila, kolikor mi je znano, brez prigovora in pridržka, in sicer tudi za predvojne terjatve. To je stvar tistih upnikov in njihove vlade. Drugače pa stoji isto vprašanje za italijanske upnike nasproti srbskim, hrvatskim in slovenskim dolžnikom, ker je vrednost ponujenega plačilnega sredstva, namreč, v najugodnejšem primeru, takozvane jugoslovenske krona, nasproti vrednosti bivše avstrijske, zlasti pa predvojne krona ne razmeroma nizka. Italijanskega upnika bi v takem primeru zadela ogromna škoda, tudi če nima od svoje strani nobenih obveznosti, ki jih mora izpolniti v lirah za krone po 60%, ali če jim lahko zadosti z drugimi svojimi sredstvi. Če pa ima takšne obveznosti in je navezan na svoje terjatve iz časa pred polomom proti srbskim, hrvatskim in slovenskim dolžnikom, bi moral propasti, če bi se mu njegove terjatve plačale samo v takozvanih jugoslovenskih kronah ali pa v lirah. V tem položaju se nahajajo poleg mnogih zasebnikov, zlasti tudi tiste zadrage v Julijski Krajini, ki so naložile svoj razpoložljivi denar pred polomom pri denarnih zavodih (zadrugi) zvezah, drugih zadrugah (in bankah) ali pri zasebnih dolžnikih onkraj sedanje meje.

Kdo je dolžan pomagati tem nesrečnim italijanskim upnikom? Odgovor je kratak in nedvomen: njihova, to je italijanska vlada. Z zgolj sebičnega stališča teh upnikov je seveda vseeno, s kakšnimi sredstvi in na kakšen način jim vlada pomore. S tega stališča je odločilno samo to, da se jim pomore v potrebi meri in takoj, ker vsak dan zamude pomeni toliko večjo in tem težje popravljivo škodo. S stališča italijanskih državljanih pa je treba zeti, da bi italijanska vlada pomagala predvsem na tak način, da bi pomoč stala kolikor mogoče malo in po možnosti prav nič.

Kolikor mi je znano, je vlada prav v začetku res izmenjala z denarjem iz državne zaklada nekaj vsot, ki so jih srbski, hrvatski in slovenski dolžniki plačali italijanskim upnikom v — menda nepečatenih — kronah. A potem se je pač ustrašila daljnjega, nepriznane visokega izdatka in se je zanašala na to, da bodo ravno tudi srbski, hrvatski in slovenski dolžniki kakor n. pr. avstrijski dolžniki prisiljeni plačati dolgove iz časa pred polomom italijanskim upnikom v lirah in po ključu, ki bo vsaj približno odgovarjal ključu za notranjo izmenjavo (60 lir za 100 kron) ali vsaj ključu določenemu v čl. 271 senžermenske mirovne pogodbe za razmerje med avstrijskimi državljani in pripadniki nasledstvenih držav (to je, po povprečnem tečaju ženevske borse zadnjih dveh mesecev pred 1. novembra 1918, nekaj 56 lir za 100 kron). Če se je vlada na to zanašala, a tega, kolikor je znano, vsaj doslej ni dosegla, potem je ali opustila, kar je bilo treba v to svrhu ukreniti, ali pa se na nekaj nedosegljivega zanašala. V obojem primeru je njena krivda očita in neopravičljiva.

V tej zvezi opozarjam na sledeče. V IX. delu senžermenske pogodbe, vsebujočem finančne določbe, zlasti glede dolgov bivše monarhije in likvidacije avstrijsko-ogrsko banke, določa čl. 215 to-le: »Vse finančne urede, ki so potrebne radi razkosanja monarhije ter preuredbe javnih dolgov in denarnega sistema v zmišlu predidajočih členov, se morajo določiti potem sporazuma med raznimi prizadetimi vladami, na način, da se zagotovi kolikor boljše in bolj pravilno ravnanje z vsemi strankami. To ureditve se ticeva med drugim — tako

nadaljuje navedeni člen izrecno »banek, zavarovalnih družb, hranilnic, poštinskih hranilnic, zemljiškokreditnih zavodov, hipotekarnih zavodov in vseh drugih podobnih zavodov, ki delujejo na ozemlju bivše monarhije. Ko se vlade ne bi mogle sporazumeti o teh finančnih problemih ali bi katera vlada smatrala, da se z njenimi državljani ne ravna pravično, bo reparacijska komisija na zahtevo udeležene vlade imenovala enega razsodnika ali več njih, proti katerih odločbi ne bo priziva.« Po mojem skromnem mnenju je tu italijanski vladi začitana pot, po kateri mora hoditi, da brez nepotrebnih žrtv obvaruje škodo tiste italijanske upnike, ki imajo terjatve iz časa pred polomom proti srbskim, hrvatskim in slovenskim dolžnikom. Če prav razumem, kar je v tej stvari napisal gosp. dr. Janko Hacin v članku pod naslovom »Finančna vprašanja v Rimu in St. Margheriti«, ki je bil objavljen v »Slovenskem Narodu« od 9. in 10. 8. 1922., je vlada zares vsaj v začetku pogajanj, prej med vsemi nasledstvenimi državami in pozneje med obema kraljevinama, krenila po označeni poti, a je nalezela na odpor vlade kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Gosp. dr. Janko Hacin piše: »Na rimski konferenci je italijanska vlada predlagala, da se vse nasledstvene države zavežejo, da bi sanirale hranilnice in posojilnice ter zadruge, katere so pretrpele znatno škodo vsled svojih vojnih posojil ali vsled tega, ker imajo denar naložen v državi s slabšo valutno nego je ona, v kateri morajo izplačevati svoje vloge. Vsled gori navedenega stališča naše vlade in vsled izrecnih instrukcij je morala naša delegacija ta italijanski predlog odbiti. Istotako so storile i delegacije drugih nasledstvenih držav. Pri pogajanjih, katera so imela pripraviti izvršenje rapalske pogodbe in sploh privedi do normalnih razmer med nami in Italijo, so Italijani ponovili svoj gori navedeni predlog, ali ga je morala naša delegacija iz navedenih razlogov ponovno odbiti.« Tako g. dr. Janko Hacin. K temu moram pa z druge strani omeniti tudi to, da stoji vlada vsaj v zadnjem času, kakor izhaja iz določene smarjetške konvencije, ki bom o njej nižje doli pisal, na stališču, da navedeni čl. 215 senžermenske pogodbe ni uporaben za razmerje med obema kraljevinama, in sicer, kakor domnevam, iz razloga, ker se vedno noče opustiti zahteve po analogni uporabi prej navedenega čl. 271 za ureditev terjatev in dolgov iz časa pred polomom med upniki in dolžniki z ene in druge strani novih mej.

Če pa vlada ne more ali neče stopati dalje po poti več ali manj prostovoljnega sporazuma z vlado kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, potem je tembolj dolžna nasproti italijanskim upnikom, ki se radi tega nahajajo v težavnem položaju, da jim kakorkoli, na vsak način pa takoj sama pomaga s sredstvi italijanske države. Vlada se sicer brani, češ italijanski državni zaklad je že dovolj in še preveč žrtvoval za izmenjavo. To priznam tudi jaz. Trdim pa, da ni postopala dovolj previdno in previdno in da zlasti ni pazila na to, da bi se ogromna žrtev državnega zaklada uporabila za res pravično in predvsem enakomerno izmenjavo. Če sredstva namenjena za izmenjavo, kakor je gotovo, niso bila neomejena in je ob previsokem ključu grozila nevarnost, da bodo nekateri prikrajani, potem je bilo treba nastavitvi za vsi izmenjavo toliko nižji ključ, ne po 60, nego po 50 ali celo samo po 40 lir za vsakeh 100 kron. Če namreč niso hoteli nalašč rušiti obstoječe razdelitve denarnega premoženja, je vendar moral biti pri izmenjavi glavni smoter ta, da se enakomerno izvrši, posebno brez razlike, ali imajo prebivalci svoje denarno premoženje slučajno v gotovini ali pa naloženo v terjatvah, gotovino slučajno pri sebi ali pri drugih, terjatve slučajno proti tuzemskim ali proti inozemskim dolžnikom. V tem oziru ponovno očitam vladi hudo pogreško, če se je zanašala, da se za enakomerno izmenjavo ni treba ozirati na tisto denarno premoženje prebivalcev novih pokrajin, ki je obstajalo in še obstoji v terjatvah proti inozemskim dolžnikom. Vlada bi se bila morala prej zavarovati, da bodo te terjatve v vseh primerih, posebno tudi proti srbskim, hrvatskim in slovenskim dolžnikom, plačane v lirah po primernem ključu in bi bila smela šele potem izpustiti te terjatve iz izmenjave, ki se je izvršila s sredstvi italijanskega državnega zaklada. Na to sem s posebnim poudarkom pred približno polpetim mesecem opozoril ministrskega predsednika in zakladno ministrstvo, naglasivši še posebej politični pomen, ki bi ga imela primerna poprava storjene krivice z ozirom na to, da se med prizadetimi italijanskimi upniki nahajajo tudi naše (narodno slovenske in hrvatske) zadruge. Ne opuščam upanja, da vlada, osobito ako bodo na njo složno pritiskali vsi naši poklicani činitelji, končno izprevidi upravičenost našega očitanja in naše zahteve.

Dokler se to ne izvrši, bi morala vlada prizadetim italijanskim upnikom njihov težki položaj vsaj olajšati. Na primer s tem, da bi zares izvršila kraljevi ukaz — zakon od 9. 12. 1920. št. 1841 in mi-

strski ukaz od 1. 2. 1922., objavljen v uradnem listu 20. 3. 1922., na katera dva se je očitavno tudi sklicevala nasproti delegatom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor izhaja iz gori navedenega članka g. dr. Janka Hacin, ki pravi: »Italijanska vlada je izdala zakon, po katerem Italija garantira za svoje hranilnice in zadruge, ki so prišle v kritično situacijo vsled vojnih posojil ali zato, ker imajo denar naložen pri naših zavodih, ki jim nudijo za njihove vloge samo jugoslov. krone, in jim iz posebnega fonda daje 1% tna posojila na dobo najmanj 20 let v takem znesku, da morejo izplačevati vloge svojih vlagateljev.« (Opazam, da podatki g. dr. Hacin niso povsem točni, da so pa bistveno resnični). Nadalje bi morala vlada takoj izdati izvršni ukaz h kraljevemu ukazu-zakonu od 9. 11. 1921., št. 187, glede izmenjave hranilnih vlog in v tekočem računu naloženih denarjev pri avstrijski poštini hranilnici. Seveda se ne bi tudi v tem primeru smela omejiti na izdajo izvršilne naredbre, marveč le-to tudi v resnici izvršiti. Končno bi morala vlada izdati primerne moratorijske določbe v korist italijanskih upnikov, ki so v zadregi, ker jim srbski, hrvatski in slovenski dolžniki ne plačajo dolgov iz časa pred polomom v lirah po primernem ključu.

II.

Šestnajst milijonov izmaknjenih?

Toda, kaj pa je s tistimi šestnajstimi milijoni lir, ki jih je, kakor n. pr. piše »Goriška Straža« od 9. aprila 1923., »Italija izplačala belgajski vladi, da se razdelijo med zavode, ki so trpeli pri izmenjavi avstrijsko-ogrskih kron?« Prav slišim, kako me s takim vprašanjem pretrgava potrpežljivi bralec, če ni morda — že prej izgubljeni potrpljenja. Predno odgovorim, bi rad opozoril na nekaj, česar se mimogrede dotika tudi g. dr. Janko Hacin v omenjenem članku. Načelno vprašanje je, ali imamo Slovenci v Italiji sploh pravico zahtevati in sprejemati zunanjo pomoč, dalje, v pridržanem primeru, v koliki meri in v kakšni obliki, a zlasti tudi, ali imajo zunanji činitelji pravico, nam tako pomoč nuditi in dajati. Ni mi treba tolmčiti, v katerem pomenu rabim tu besedo »pravico«. Posebne važnosti je to vprašanje glede vladne sosedne kraljevine. Jasno je, če hoče kdo iz kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kaj darovati komu v kraljevini Italiji, da mu more biti proti temu nobenega pomsleka, in da bi italijanski fiskus kvečjemu vesel, če se tudi na ta način krepi davčna moč italijanskih davkoplačevalcev. Jasno pa je tudi, da se vprašanje ne more tako enostavno rešiti, in da je marveč v meddržavnem razmerju to vprašanje jako delikatno. Kolikor manj se o njem govori ali piše, toliko bolje. Zdi se mi, da so naši polemikarji že preveč grešili v tem oziru. Lahko se pa baš v navzočem primeru reče, da bi Slovenci v Italiji smeli proti vladi kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev uveljaviti in da bi ona morala nasproti njim upoštevati interes iste vlade, oziroma srbskih, hrvatskih in slovenskih dolžnikov, da se le-tom olajša plačevanje, — če je čl. 271 senžermenske pogodbe tudi proti njim uporaben.

Kaj je torej s tistimi šestnajstimi milijoni lir?

Juristom, zlasti takozvanim jezičnim dohtarjem radi očitajo, da zavijajo, da zamenjavajo kaj spretno resnico z neresnico. Tudi jaz sem jurist, in celo odvjetnik, a meni se zdi, da vendar nismo tako slabi, če že ne iz moralnih nagibov, vsaj zato, ker nas naše strokovno znanje, naša vsposobljenost in tolmčenje tega, kar je pisano ali tiskano črno na belem, vendar do neke mere ovira, rekli bi, ženira, da se ne upamo na preprečen način zamenjavati resnice z neresnico, trditvi, da je pisano ali tiskano nekaj drugega nego tisto, kar ljudje lahko s svojimi očmi, če znajo brati, ugotovijo. Advokati se vendar bojimo, če ne drugega, vsaj nasproti advokatov, ki tudi znajo brati.

Rimski uradni list (Gazzetta Ufficiale del Regno d'Italia) od 27. 2. 1923., št. 48, vsebuje od 1329. do 1352. strani takozvane »Accordi e convenzioni«, podpisane v Rimu 23. 10. 1922., med obema kraljevinama za izvršitev rapalske pogodbe od 12. 11. 1920. Kdor hoče kupiti označeno številko uradnega lista, lahko piše na naslov: Amministrazione della Gazzetta Ufficiale presso il Ministero dell'Interno. Posamezne številke od 16 ali manj strani stanejo v Rimu 50, v kraljevini 60, v inozemstvu 90 stot. lire. Za obsežnejše številke se cena razmeroma zviša. Omenjena številka ima 36 strani.

»Accordi e convenzioni«, to je več sporazumov in konvencij. Eden teh sporazumov nosi naslov »Accordi Generali« in je razdeljen na člene, ki tvorijo po več vklupaj ali tudi sami zase posamezna poglavja. Med temi se tiče našega vprašanja VI. poglavje pod naslovom »Sistemazione delle banche«, (čl. 32 celotnega sporazuma), ki se spet deli v uvod s posameznimi »considerando« po francoskem in italijanskem vzorcu in štiri paragrafe. Potrpežljivi bralec naj jih sedaj blagovolj prebrati v sledečem dobesednem prevodu.

stališči italijanske vlade in vlade kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev razhajata glede obstoja in obsega interesov srbskih, hrvatskih in slovenskih podanikov v bankah in kreditnih zavodih, ki imajo sedež v ozemlju, ki se je priklopilo Italiji, ali ki imajo tam podružnice; upoštevaje, da obstoji različnost mnenj med obema vladama tudi, kar se tiče pogojev, kako bi se omenjeni interesi mogli upoštevati v zmišlu čl. 215 senžermenske pogodbe; in da italijanska vlada poredka uporabnost tega člena v razmerju med obema visokima pogodbenima strankama; upoštevaje, da želi italijanska vlada in vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poravnati vsako težavo, ki se upira obnovi prijateljskih poslovnih odnosov med obema državama, ne da bi pa vendar niti najmanj prikrajšali načel, na katera visoki pogodbeni stranki opirata vsaka svoje stališče v gori rečenem sporu; in

upoštevaje, da obe vladi stremita po tem in se zavezujejo v to, da omogočita ustvaritev kreditnega zavoda, ki naj zamore napraviti trgovinske odnose med Italijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev bolj intimne,

sta visoki pogodbeni stranki sklenili odpraviti spor s prijateljsko poravnavo, s sledečimi pogoji:

§ 1. Vlada kraljevine Italije izvrši, brž ko bo mogoče, izmenjavo avstrijsko-ogrskih kron, ki jih posedujejo srbski, hrvatski in slovenski državljani in so za njih račun položene pri zavodih ali pri fizičnih ali jurističnih osebah na zadrskem ozemlju, katerih izmenjava je bila odklonjena, po istem ključu in z istimi pogoji, ki so bili določeni za italijanske podanike bivajoče na omenjenem zadrskem ozemlju. Izmenjava poglovov se izvrši tudi v primeru, da so bili pogoji napravljeni od srbskih, hrvatskih in slovenskih podanikov bivajočih v inozemstvu.

§ 2. Vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev izvrši izmenjavo avstrijsko-ogrskih kron, ki jih posedujejo italijanski podaniki in so za njihov račun položene pri zavodih ali pri fizičnih ali jurističnih osebah na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, po istem ključu in z istimi pogoji, ki so bili določeni ali se še določijo za srbske, hrvatske in slovenske podanike. Izmenjava poglovov se izvrši tudi v primeru, da so bili pogoji napravljeni od podanikov bivajočih v inozemstvu.

§ 3. V svrhu, da se uredijo druga vprašanja, ki se v njih obe visoki pogodbeni stranki razhajata, glede interesov pri gori označenih kreditnih zavodih, postavi vlada kraljevine Italije na razpolago vlade kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v roku 40 dni od dneva, ko navzočni sporazum stopi v veljavo, vsoto 16 milijonov italijanskih lir. Če se znesek izplača pred označenim dnevom ali po njem, se bodo obresti po 5% na leto štele italijanski vladi v dobro, oziroma na breme.

§ 4. Vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev priznava, da ne bodo ne ona ne njeni podaniki imeli nobene pravice in nobenega razloga zahtevati od italijanske vlade odškodnino ali plačilo iz kakršnega koli naslova, ki bi se tika izmenjave avstrijsko-ogrskih kron v lire, izmenjave poglovov pri kreditnih zavodih ali na to se nanašajoče škode, ki so jo pretrpeli srbski, hrvatski in slovenski podaniki na ozemlju, ki se je priklopilo kraljevini Italiji in ki ni upoštevana v posebnih sporazumih.

Pretehtajmo sedaj določbe tega sporazuma od odstavka do odstavka.

(Najprej opozarjam, da posamezne besede niso že v izvirnem besedilu podrtane, nego šele od mene, v prevodu).

Prvi »considerando« govori o interesih, ki jih imajo srbski, hrvatski in slovenski podaniki, (lepeše bi bilo: državljani), v bankah in kreditnih zavodih, ki imajo sedež na anektiranem ozemlju ali imajo tam svoje podružnice. Prvič torej ne gre za interese bank in kreditnih zavodov, nego za interese srbskih, hrvatskih in slovenskih državljanih pri njih. Drugič ne gre za banke in kreditne zavode sploh, nego za takšne banke in kreditne zavode, pri katerih so srbski, hrvatski in slovenski državljani zainteresirani in ki imajo povrh svoje sedeže ali vsaj svoje podružnice na anektiranem ozemlju. Tretjič so naše zadruge italijanski zavodi in njihovi člani italijanski državljani; da bi pri teh zadrugah obstojali interesi srbskih, hrvatskih in slovenskih državljanih, (v tistem pomenu besede »interesi«, ki je v tej zvezi edino mogoče), ni znano in tudi ne bi smelo biti. Četrtrič nima vendar zmišla, da bi se italijanska vlada zavezala izročiti inozemski vladi denar v razdelitve med italijanske upnike (a to so naše zadruge). Petič srbski, hrvatski in slovenski dolžniki naših zadrug, kakor na primer obe ljubljanski združni zvezi in celjska zveza, nimajo ne sedeža ne podružnic v anektiranem ozemlju. Naše zadruge so bile njihove članice, ne pa podružnice. Vsekako ne bi imelo smisla, da bi italijanska vlada dajala inozemski vladi denar za inozemske dolžnike v korist italijanskih upnikov; dala bi ga marveč le-tom naravnost. Šestič se italijanska vlada še ni odrekla gorozna-

čenemu stališču glede valute in ključa za plačilo starih kronskih dolgov med italijanskimi upniki in srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi dolžniki. Sedmič ima Jadransko banka svoj sedež v Trstu, ne pa v Ljubljani (kakor trdi »Goriška Straža«) in ima ljubljanska kreditna banka podružnice v Trstu in v Gorici. Po mojem skromnem mnenju se torej ta prvi »considerando« ne tiče naših zadrug, nego teh dveh bank.

Za pravilno razumevanje drugega »considerando« opozarjam na člen 215 senžermenske pogodbe, ki sem ga gori navedel dobesedno.

Tretji »considerando«, ki govori o ustvaritvi kreditnega zavoda za pospeševanje trgovinskih odnosov med obema državama, je pa jasen vsaj za tiste, ki vedo, kako je italijanska vlada šla takorekoč od prvega dne za tem, da bi nacionalizirala Jadransko banko v Trstu. Ravno te banke se hočejo merodajni italijanski činitelji posluževati za označeno svrhu. To dobro vedo njeni prijatelji in njeni nasprotniki. Ta »considerando«, ki torej za vse poučene popolnoma jasno cika na Jadransko banko, nudi tudi najboljšo podlago za tolmčenje sledečih določb, kolikor prihajajo v poštev za naše vprašanje.

Določbe 1. in 2. paragrafa o izmenjavi kron v lire za srbske, hrvatske in slovenske državljane na zadrskem ozemlju in kron v valuto kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za italijanske državljane na njenem ozemlju, so za naše vprašanje brez pomena.

Odločilnega pomena je pravilno razumevanje 3. paragrafa. Gre, kakor izhaja iz prvega »considerando«, za interese srbskih, hrvatskih in slovenskih državljanih v bankah in kreditnih zavodih, ki imajo v anektiranem ozemlju svoj sedež ali vsaj svoje podružnice. Da se tem interesom, po navljam, interesom srbskih, hrvatskih in slovenskih državljanih, ustreže, se je zavezala italijanska vlada izplačati, in se sedaj tudi že izplačala, vladi kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev znesek 16 milijonov italijanskih lir.

Kako je prišlo do te določbe? V tem oziru je g. dr. Janko Hacin, ki je bil o svojem času član delegacije kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za pogajanje z italijansko vlado in je torej gotovo dobro poučen, pisal v navedenem članku, ki ga je lahko brala vsa javnost in ki so ga moral brati tisti, ki se pečajo z našim vprašanjem, sledeče:

»Podružnica ljubljanske kreditne banke v Gorici je pošiljala denar, katerega je prejela v Gorici od svojih vlagateljev, centrali v Ljubljani, tako da je imela ob času izmenjave kron v lire v Ljubljani okoli 5 milijonov kron, za katere bi morala plačati v Gorici lire v razmerju 60 lir za 100 kron. Na temelju Badoglievih dekretov je ljubljanska kreditna banka prenesla večji del teh kron v neizgošanem stanju v Gorico, vendar italijanska vlada ni hotela zamenjati niti teh pravčasno v Gorico prispelih kron, tako da se danes velik del aktiv goriške podružnice ljubljanske kreditne banke obstoji iz neizgošanih kron. Malo naprej nadaljuje g. dr. Janko Hacin: »Podobna je bila situacija Jadranske banke v Trstu. Po poročilu, katerega je predložil g. Kamenarović in katerega pravilnost je našim delegatom potrdila tudi italijanska delegacija in zlasti italijanski finančni (zakladni) delegat v Trstu, ki je na prošnjo banke natančno pregledal stanje Jadranske banke, je bilo Jadranski banki v Trstu zamenjano v lire nad 100 milijonov kron manj, nego je bila upravičena po dekretih italijanskih vojskih oblasti v Julijski Krajini. Zaradi zanimivosti tega vprašanja naj omenim, da je g. Kamenarović razložil situacijo banke naši delegaciji v Rimu že v marcu telet. Iz sejinj zapisnikov posnemam, da je g. Kamenarović situacijo banke opisal naši delegaciji prvič v seji dne 1. aprila in drugič v seji dne 6. aprila. V tej drugi seji je italijanski zastopnik Capelli, ki je po nalogu vlade revidiral bankino postopanje, izjavil, da so Kamenarovićevi podatki popolnoma resnični. Ti podatki so služili za podlago vsem daljnjim pogajanjem in torej ne more biti govora o tem, da bi bila naša italijanska delegacija pri pogajanjih zapeljana od potvor, ki naj bi bile izvršene v knjigah Jadranske banke v Trstu meseca aprila t. l. Razen izgub, ki jih je banka pretrpela ob priliki zamenjave kron v lire, je banka posedila raznim tržaškim firmam za časa vojske velike svote na podlagi njihovih liferacij avstrijsko-ogrski armadi. Za določne liferacije doslej stranke niso prejele ničesar in bi morale razne velike tržške firme iti v konkurz, ako bi banka zahtevala plačilo. Tako je predložena nam bilanca banke pokazala, da je faktično izgubljen ves delniški kapital z vsemi rezervami in da je banka razven tega še pasivna za circa 2 milijona lir. V taki situaciji je Jadranska banka v Belgradu stavila Jadranski banki v Trstu na razpolago potrebna sredstva, da se osigurajo terjatve upnikov, toda beogradskemu zavodu z ozirom na nizki kurz krone ni bilo mogoče, da doprinese nadaljnje žrtve za sa-

nacijo delniške glavnice. Že pred pogajanjimi v St. Margheriti je bila italijanska vlada v direktnih pogajanjih z g. Kamenarovićem pripravljena odpuščati plačanje globe v znesku 9.600.000 lir ter je nudila kot kompenzacijo za razne zahteve (konverzijo, škodo, povzročeno po napadu fašistov, konverzijo v Zadr. itd.) okrogli znesek 5.000.000 lir, s katero ponudbo se ravnoletelj Kamenarović ni zadovoljil, ker v tem ni našel baze za sanacijo delniške glavnice in nadaljno konsolidacijo zavoda.

Z ozirom na moje gornje izvajanje in na stvarne podatke g. dr. Janka Hacinca ne more biti nobenega dvoma, da po samem besedilu § 3. da onih 16 milijonov lir ni bilo objavljenih in plačanih zato, da se razdelijo sploh med zavode, ki so trpeli pri izmenjavi avstrijsko-ogrskih kron, marveč samo za imenovana dva denarna zavoda, pri katerih so zares udeleženi interesi srbskih, hrvaških in slovenskih podanikov. Kakor izhaja iz podatkov g. dr. Janka Hacinca in kakor je to na koncu samo ob sebi umevno, se je sporazum med obema vladama v tej točki sklenil s sodelovanjem obeh udeležencev denarnih zavodov. Če bi bila belgrajska vlada porabila prejetih znesek v druge svrhe, bi bila zgrešila pravo nepravičnost (blago rečeno) toliko proti italijanski vladi, kolikor tudi proti obema denarnima zavodoma, ki bi jo bila lahko tudi sodnim potom prisilila, da jima izplača za nju izgovorjeni in prejetih denar. V kraljevem ukazu-zakonu od 11. 3. 1923, št. 585, ki se je objavil v rimskem uradnem listu od 31. marca in s katerim se je stavila v proračun zakladnega ministrstva postavka tistih 16 milijonov lir, se ta postavka označuje izrecno tako-le: »Vsota, ki se ima postaviti na razpolago kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za ureditev spornih vprašanj glede interesov podanikov iste kraljevine v bankah in kreditnih zavodih, ki imajo sedež na anektiranem ozemlju ali imajo tam podružnice, v zvezi s § 3. čl. 32. konvencije, podpisane v Rimu 23. 10. 1922, med kraljevino Italijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Po mojem skromnem mnenju spravljajo tisti naši ljudje, ki očitajo bel-

grajski vladi, da ni porabila tistih 16 milijonov lir za naše zadruge, v zelo slabo luč ali belgrajsko vlado, kateri pripisujejo sposobnost za tako neokorektno postopanje, ali pa sebe, ker se, blago rečeno, pokazuje tako slabo informirane v vprašanju, radi katerega nastopajo s takim hrupom kot obtožitelji in sodniki.

Od povsem verodostojne strani mi je zagotovljeno, da sta bili v začetku obe banki izrecno imenovani v besedilu sporazuma in da sta se njuni imeni izpustili oziroma nadomestili šele, ko je bil sporazum že sklenjen, a to zgolj iz formalnih, ne stvarnih razlogov.

III.

Zaključki

Kar je delegacija kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v šmarjetnem sporazumu dosegla za Jadransko banko v Trstu in Ljubljansko kreditno banko, je po mojem mnenju v korist navedenega gospodarstva sosedne kraljevine, v drugi vrsti pa, deloma neposredno, deloma posredno, tudi v korist našega narodnega gospodarstva v Julijski Krajini.

Očita se lahko oni delegaciji in njeni vladi, — a oni se tudi lahko branita s tehtnimi razlogi proti očitani, da se nista z enakim uspehom zavzeli za koristi naših zadržanih in s tem za koristi njim dolžnih srbskih, hrvaških in slovenskih zavodov. Težave takšne akcije so za razumne in objektivne presojevalce na dlani.

A vzemirajati naše ljudstvo, ki ima itak pretežke skrbi, in ga begati, češ ta in ta denar je bil namenjen tvojim zadržanim, — denar, ki je bil že od začetka namenjen v sanacijo dveh za narodno gospodarstvo vendar ne brezpomembnih denarnih zavodov, s katerima je vendar tudi zvezano naše narodno ime in nekaj našega interesa, to po moji sodbi ni prav.

Zaključujem te vrstice z izjavo, da jih nisem napisal v polemične svrhe, ne za sebe, ne proti nikomur. Napisal sem te vrstice zato, da po svojih zelo skromnih močeh in po svojem poštenem prepričanju poučim našo javnost o resničnem stanju vprašanja.

Dr. Josip Wilfan.

Italija

Kraljev obisk raznih tovarn v milanski okolici — Velikansko navdušenje med ljudstvom

MILAN, 14. Z ob 7. uri je kralj zapustil kraljevo palačo in se odpeljal najprej v San Giuliano Milanese, kjer si je ogledal veliko poljedelsko delavnico. Na povratku se mu je zahotelo videti življenje v koloniziranih hišah. Neprivačovan se je prikazal v eni teh bornih hiš, kar je napravilo na vsi velikansko množico, ki ga je prišla pozdravljati, zelo globok vtis. Spotoma je prisostvoval potoku potujoče šole za poljedelstvo. Sledile so na to slavnostne tekme v telovadbi in tenisu. Ko se je kralj privozil zopet v mesto, mu je ljudstvo priredilo sijajne manifestacije.

Mussolini vabi ministre-popolarce na sejo RIM, 14. Vseled resoluciji, sprejetih na kongresu italijanske ljudske stranke, je Mussolini povabil ministre, ki so vpisani v tej stranki, na sejo, ki se bo vršila v palači Chigi 17. t. m. opoldne.

Napad na jugoslovanski konzulat v Genovi GENOVA, 14. Včeraj ponoči so nekateri neznanici hoteli pomazati grb na tukajšnjem jugoslovanskem konzulatu. Ker se jim to ni posrečilo, so poplašili pročelje palače, kjer se nahaja ta konzulat, z raznimi mešanostmi. Ta čin je napravil v mestu globok vtis, ker je palača zelo umetniško izdelana. Oblastva so pregovorila konzula, da ne bodo nastale iz tega nikake uradne posledice. Ognjegešci so takoj izbrisali vse sledove na hiši. Policija zasleduje storilce.

Vesti o napadu na Castellorizzo neresnične

RIM, 14. Guverner Rodija je potrdil, da so vesti o turškem napadu na Castellorizzo brez vsake podlage.

Don Sturzo zmagal na turškem kongresu. TURIN, 14. Na kongresu ljudske stranke v Turinu je že padla odločitev. Resolucija don Sturza in De Gasperija za ohranitev strankine samostojnosti tudi za slučaj eventualnega sodelovanja s fašisti sta bili sprejeti z večino glasov. Tako je don Sturzo zopet ohranil vodstvo stranke v svojih rokah. Po včerajšnjem glasovanju je pričakovali razkosaanje popularne stranke v don Sturzoovo strujo in strujo, ki se bo brezpogovorno vdala fašistom. Na čelo te struje bo stopila novoustanovljena narodno-katoliška stranka. Zanimivo je, da je glasovala za don Sturzoovo resolucijo tudi leva, Migliolijeva skupina.

Kongres je razdelil nadaljnje delo v posamezne sekcije. Z ozirom na novoustanovljeno narodno-katoliško stranko objavlja »Osservatore Romano« članek, v katerem zanika vesti, da je bila ta stranka sporazuma z Vatikanom. Agencija »Volta« pa s svoje strani pravi z ozirom na to zanikanje, da je imena ustanoviteljev nove stranke dovolj jasno govore, da gleda Vatikan s simpatijo na to stranko, ki je obenem odkrito katoliška in lojalna na strani vlade in narodnih strank.

Novi boji v Cirenaiiki.

RIM, 13. Vesti iz Cirenaiike javljajo o novih bojih z vstaji, ki je zopet oborožujevo. V boju pri Abiar el Harrasu so vstaji izgubili 40 mož. V nadaljnjih bojih so vstaji baje izgubili kakih 200 mož. Kolonizski oddelki so spremljali na svojih pohodih od oklopnih avtomobilov.

Kardinali nameravajo proglasiti papeža Pija X. za svetnika.

RIM, 14. Skupina kardinalov v kuriji je imenovala benediktina Benedikta Pieralla za zagovornika predloga za proglasitev papeža Pija X. za svetnika. V tozadavem pismu ugotavljajo kardinali, da njegovo svetost po-

trjujejo ne samo dnevni obiski na njegovem grobu, temveč tudi poročila o številnih milostih, ki so bile naklonjene z njegovim posredovanjem in katerih nekatere imajo celo čudežen značaj.

Jugoslavija

Konferenca v Belgradu o sporu z Italijo.

BELGRAD, 13. Z ozirom na prihod jugoslovanske poslanika Antonijeveća iz Rima v Belgrad so se širile v časopisju razne vesti. Tako-le: »Politika« pojasnjuje ta prihod tako-le: »Naši odnosi z Italijo so nesporno mnogo boljše danes, po Mussolinijevem prihodu na vlado. Mnogo spornih vprašanj je bilo rešenih, in bilanca vnanje politike nasproti Italiji kaže plus nasproti lanjskemu letu. Izpraznitve zasedene tretje zone in Sušaka ter dogovor o Južni železnici, to so stvarni rezultati, katere so do neke mere prinesle tudi razmere poleg dela in dobre volje na eni in drugi strani. Toda poleg urejevanja sosedskih odnosov z Italijo in poleg obojestranske želje po čim tesnejših in čim bolj prijateljskih stikih so prišle tehnične potežke, ki proizhajajo samo iz neurejenosti notranjih odnosov med obema državama. Do čim prihaja v Italiji razen splošnih smernic vnanje politike na Balkanu tudi močan vpliv nebrzdanih struj iz novih krajev, ee pri naših merodajnih osebah zapaja želja, da bi prišli nasproti tudi mnogim interesom posameznikov v Primorju. Zadržne dni se je vpliv teh nebrzdanih struj v Italiji tako pojačal, da je postal prava ovira nadaljnjemu delu za ureditev odnosov med našo zemljo in Italijo. Na vsezadnje pa se to vendar ne sme smatrati za oviro, preko katere ni močote iti, kajti kolikor naša toliko italijanska vlada ka- žeta neomajno voljo za rešitev vseh spornih vprašanj. Zaradi definitivne rešitve teh preostalih vprašanj je pozval minister vnanjih stvari Nintić poslanika v Rimu g. Antonijeveća, da z njim in z ostalimi referenti pretrese vse slučaje, ki grozijo z motenjem pravilnega poteka pogajanj. V omenjenem ministruvju so se začele konference, katerih se udeležujejo gg. Nintić, Antonijeveć, Gavrilović, Rybař in Cinciar-Marković.

Med vprašanji, o katerih se razpravlja, so najvažnejša ta-le: 1. Razmejitev med našo državo in Reko pri Kastvu. Po sporazumu v Sv. Margheriti so bile Kastvu zagotovljene prednosti istega značaja, kakor v Zadru. Medtem ta sporazum še ni bil izvršen. 2. Trgovski dogovor, glede katerega se vodi pogajanja v Rimu, je bil že izgotovljen, ko so prišle z italijanske strani nove zahteve, ki so nesprejemljive. Italijani zahtevajo, da se v trgovski pogodbi vključi tudi klavzula, ki jim bo zagotovila tudi pravico do kabotaže na naši obali in razen tega tudi pravico do plovske po Bojani, Skaderskem jezeru, Zmanji in po drugih plovnih rekah v Dalmaciji. Italijani zahtevajo razen tega, da se jim z novo trgovsko pogodbo zagotovijo stalni carinski tarifi, kar je nemogoče že zaradi tega, ker v naši državi še ni stalnih carinskih tarifov. Končno Italijani zahtevajo, da se s trgovsko pogodbo zagotovi njihovim državljanom pravo otvarjanje trgovskih podjetij v naši državi — nekaj, kar se le redko najde v trgovskih dogovorih, kar spada v prvi vrsti v politični del odnosov med dvema državama. 3. Izvrševanje gospodarskih dolobč svetomargeritskih dogovorov tudi zadevja na ovire.

Zaradi vsega tega je potrebno, da se z naše strani določijo natančni pogoji, pod katerimi se lahko nadaljujejo pogajanja za Reko i za trgovski dogovor i za izvršitev ostalih odredbe svetomargeritskih dogovorov. Ti pogoji bodo določeni na konferencah v ministruvju vnanjih stvari.

Razgovori revizionistov z radikali v Zagrebu. Glavne zahteve revizionistov. - Očelni komunik.

Prvotno so nameravali radikali poslati v Zagreb ministra sračajca dr. Velizarja Jančevića, a so se pozneje premislili, ker bi bilo lahko ematrati ta posvetovanja za nekaka ofi- cialna posvetovanja vlad z revizionisti Rad-

tega je bil zadnji moment določen poleg mi- nistra dr. Marka Gjurčića glavni tajnik radi- kalne stranke dr. Janjić.

Od revizionističnih skupin so tokom več- rajšnje jutra oziroma noči, prispeli: za SIS iz Ljubljane dr. Ante Korošec, dr. Janko Brejc, glavni urednik »Slovenca« Fran Smo- dejev in urednik Fran Kremžar. Od JMO iz Sa- rajeva: poslanci Hussein Aljanović, Mustafa beg Kapetanović, urednik sarajevske »Prav- de« Hamza Jovanović in posl. Kulenović.

Razgovori in sestanki med posameznimi zastopniki revizionističnega bloka in radikali so se vršili v palači zagrebskega lesnega ve- letrovgova Prpića.

Ob 11.30 dopoldne se je Radić sestal z ra- dikalnima delegatoma. O tem sestanku je bil pozneje na večer izdan kratek ofi cialni ko- munike. Tekom konference pa sta radikalna delegata morala zapustiti dvorano, ker se je revizionistični blok hotel posvetovati sam za sebe.

Ofi cialni komunik HRSS veli med drugim: Zastopniki bloka in delegata radikalne stranke so se razgovarjali o vseh aktualnih vprašanjih, tičočih se sedanje politične situ- acije, kakor tudi baje o vprašanju srbsko-hr- vatskega spora.

V razgovorih so se dotaknili vseh težkoč, ter razpravljali o vseh mogočih potih, po ka- terih bi se moglo priti do sporazuma.

Važno točko je tvorilo vprašanje notranje ureditve države.

Razpoloženje tokom razgovorov je bilo na obeh straneh povoljno. Blok je nastopal v vseh razmotiranih vprašanjih popolnoma enodušno.

O posvetovanjih revizionističnega bloka med seboj veli komunik, da so se predvsem posvetovali zastopniki revizionističnega bloka in da so sklenili pri posvetovanjih z radikalno stranko kot zastopniku srbskega naroda pred- ložiti kot prvi predpogoj za sporazum zahtevu, da radikalna stranka stvarno dokaže dobro voljo za sporazum na ta način, da spremeni režim in privoli v pokrajinske avtonomije, na kar bi se prišlo k stvarnim posvetovanjem za revizijo ustave.

Zanimivo je dalje, da je dr. Janjić na kon- ferenci izjavil, da radikalna stranka takoj sprejme gorenji dve zahtevi v svrhu spora- zuma.

Urednik »Novosti« je imel razgovore z za- stopniki federalističnega bloka in radikali. Po njegovih informacijah je označiti kot za- četek sporazuma prvo točko — zahtevu, po- vratak na izhodno točko, po kateri bi se vsi trije deli naroda čutili v državi enakopravni in bi bili iskreno pripravljeni k sporazumu. Pogajanja za sporazum bi se nato nadaljevala, dokler bi se ne dosegel popoln sporazum in enodušnost Srbov, Hrvatov in Slovencev v tej državi s popolnim uresničenjem njihovih narodnih težnj.

Iz oportunitete za revizijo.

ZAGREB, 14. Zagrebske »Novosti« priob- čujejo vtise o konferenci bloka z radikali. Njih urednik je imel priliko razgovarjati se z delegatom Markom Gjurčićem. V razgovo- rih z Radićem in novinarji je Marko Gjurčić naglasil, da prihaja v Zagreb kot delegat ra- dikalne stranke in ne v imenu vlade, v glav- nem, da vrne obisk Radićevih delegatov v Belgradu in da se informira o možnostih spora- zuma, oziroma, da vidi, kaj hoče Radić in pod katerimi pogoji želi sporazum. Gjurčić je med drugim izjavil: »Lahko vam povem, da ne gre za prava pogajanja sporazuma, marveč imajo vsi koraki od naše in revizijo- nične strani absolutno zgolj informativen zna- čaj«.

Na pripombo nekega novinarja, da radi- kalna stranka stoji na stališču vidovdanske ustave, narodnega in državnega edinstva, Radić na drugi strani pa zahteva kot conditio sine qua non — revizijo ustave v smislu fe- deralizma, je Gjurčić odgovoril: »To stoji. Radikalna stranka je vstopila v volilno borbo z gesli: »Edinstvo naroda in države in izvedba vidovdanske ustave!« Toda naglašati je treba: »Politika se menja po oportuniteti«.

Rezultati zagrebskih pogajanj. — Službeni komunik.

ZAGREB, 13. O današnjem posveto- vanju in njegovih rezultatih je bil izdan sledeči komunik:

»Predsednik poslanskega kluba radi- kalne stranke dr. Marko Gjurčić in taj- nik dr. Vojislav Janjić sta se sestala k pol- durnemu uro trajajočem razgovoru s predsednikom HRSS Radićem; na razgo- voru se je ugotovilo, da i naradno-radikalna i HRSS smatra za potrebno in mogoče, da se vsa medsebojna sporna vprašanja med Hrvati in Srbi rešijo z vzajemnim spo- razumom. Potem sta se oba odposlanca posvetovala s predsednikom HRSS, s štiri- rimi odposlanci SLS in tremi odposlanci JMO. Imeli so dva daljša razgovora, v ka- terih se je konkretno več točk, ki naj bi se izvršile kot prelopij sporazuma in se tičejo izpremembe režima v duhu ustavnosti in zakonitosti ter izboljšanja administracije v duhu samouprave, katere more najlažje rešiti homogena vlada na- rodno-radikalne stranke. Po sporazumu v teh glavnih praktičnih stvareh se bo rava- nalo tudi držanje vseh zastopnikov nave- denih strank pri otviritvi narodne skup- ščine dne 16. t. m. Sklajeno je, da se raz- govore nadaljujejo v svrhu definitivnega sporazuma«.

Francija

Belgijski minister v Parizu. - Nova potrditev solidarnosti med Belgijo in Francijo.

PARIZ, 14. Ministrski predsednik belgijski Theunis in zunanji minister Jaspas sta do- pel iz Bruselja. Popoldne se je vršila na zunanjem ministruvju seja, ki to se je ude- ležili poleg teh dveh ministrov Poincaré in francoski ministri za finance, javna dela in za osvojenje pokrajine.

Po seji je bilo izdano sledeče uradno po- ročilo: Belgijka in francoska vlada, trdno odločeni za nadaljevanje akcije v ruhrski tlini, dokler ne bo Nemčija stavila predlogov za plačanje vojne odškodnine, sta prouta- vali vrsto novih ukrepov za uspešnejši pritisk na Nemčijo, kateri naj dovejejo čimprej to po- slednjo do kapitulacije. Sprejeti so bili tudi sklepi za zvišanje produkcije premoča v za- sedenih pokrajinah in za zboljšanje želez- niskega obrata. Prihodnja seja se bo vršila jutri.

Anglija ne bo skrbila poljšitev kokos v Francijo.

PARIZ, 14. Agencija Havas zanika vest, da je anglijski poslanec v Parizu avtoril fran-

coski vladi, da bo morala Anglija skrbiti izvoz kosa v Francijo.

Nemčija

Nemčija ni izdelala nikakega načrta za odškodnine.

BERLIN, 14. Wolfova agencija zanika vest pariskih listov, da je nemški finančni minister Hermes izdelal nov načrt za odškodnine, za katerega da se je izrekel tudi predsednik republike.

Razveljavljene zaplenjenih mark.

BERLIN, 14. Nemški poslanik v Parizu je opozoril francosko vlado, da so bile po francoskih oblastvih v ruhrski kotlini zaplen- jene milijarde tiskane v privatni tiskarni in da je drž. banka podvela potrebno za nji- hovo razveljavljanje. Zatorej bi morala nem-

ška vlada njihovo kroženje smatrati kot ka- njivo razpečevanje ponarejenega denarja.

Izgledi.

KOBLENZ, 14. Visoka komisija za pore- ske pokrajine je izgnala 433 nadaljnih nem- skih uradnikov, večinoma uslužbenih pri ca- rini in železnici.

Otvoritev konference v Lausanne — Amerika bo prisostvovala

LAUSANNE, 14. Zagotavlja se, da se bo konferenca za mir na vzhodu otvorila 23. t. m. Iz uradnega vira poročajo iz Wa- shingtona, da je vlada Zedinjenih držav sklenila poslati svojega zastopnika na to konferenco.

Iz Carigrada poročajo medtem, da je demisijski finančni minister Hassan beg.

DNEVNE VESTI

Beseda, ki ni bila na pravem mestu. Poro- čali smo že obširneje o sestanku irskih žu- panov v Puli, na katerem so se čule kaj pikre pritožbe radi žalostnega gospodarskega stanja ljudstva v Istri. Na tem sestanku je padla od strani predsednika državne oblasti beseda, ki je tudi nas silno osupnila. Gospod prefekt Giannoni je namreč v svoji obrambi na oči- telj neumljenega iztirjevanja zaostalih dav- kov izjavil, da je bila Avstrija v tem pogledu preterodnata! Gospod prefekt pač Avstrije ni poznal, ker je prišel v te naše kraje šele pred kratkim in je najbrže krivo informiran. Ne moremo si pa kaj, da ne bi izrazili svoje začudenje na tem, da se še od strani oblasti in ob taki priliki na tako nesrečen — da ne rečemo neroden — način skuša opravičevati sedanje postopanje pri iztirjevanju davkov. Avstrija da je bila tolerantna? G. prefekt pač ne ve, koliko kmetskih posestev je šlo na boben radi davkov! Davčne oblasti so bile pri našem ljudstvu naravnost omražene radi krutega navijanja davčnega vijaka. Če se to- rej že ta avstrijski sistem res zdi g. prefektu dovoljeno vprašanje, česa se ima ljudstvo šle- le — batji za bodočnost?!!

Nasilno raznarodovanje. Oblastvo je odre- dilo, da se imajo poitaljančiti tudi štiri šole okrožja Nounsberg na južnem Tirolskem. Vse te šole so pa od davnine nemške. Glasom ljudskega štetja 1. 1910. so imele te občine 1456 prebivalcev, med temi — 5 Italijanov. Izsiljena revizija tega štetja je izkazala mesto 5, 20 Italijanov, torej niti 1 1/2 odstotka! V ob- čini Laurein ni niti enega italijanskega imena. Revizija je izkazala 2, a ta dva sta — ženski, ki pa sta se naučili nemški in rabita ta jezik že davno. Imena pristav so nemška, istotako imena potokov, gozdov in livad. Nekateri znajo tudi nekoliko laško, ker imajo opravkov tudi z Italijani, v rodbinah, v cerkvi in v šoli se govori samo nemški. Če bi bilo oblastvo odredilo, naj se v teh šolah poleg nemščine kot glavnega jezika poučuje tudi italijanski jezik po nekoliko ur na teden, naj bi že bilo in prebivalstvo bi to razumelo. Toda odredbo, da mora biti ves pouk italijanski, morajo lu- dje težko občutiti kot nasilno raznarodovanje. Nasilstvo pa ne donaja nikoli dobrega sadu. Do tega izpiznanja morajo priti tudi itali- janska oblastva prej ali slej.

Kaj bo? Pod tem naslovom prinaša na- rodno-socialistični tednik »Naš dom« članek, ki precej trezno in stvarno razpravlja o se- danji krizi v Jugoslaviji. Vladnim krogom v Belgradu očita, da se bojijo blamaže in da zato nečesto stopiti v stike z Radićem. (To ne bi bilo v skladu z najnovjšimi vestmi). Pa tudi Radićevci niso dovolj jasni. Ta rezervir- anost ustvarja tisto nesigurnost v vodilnih glasilih posameznih strank. Edino sporazum med centralisti in avtonomisti, oziroma re- vizionisti, more dovesti do resne točke. Po- pustiti morajo eni in drugi! Avtonomisti ne smejo izgubiti iz vida, da posameznim pokra- jinam in plemenom more koristiti le taka au- tonomija, ki ne razbija, ali oslabi Jugoslavije, marveč jo ojači. Centralisti pa naj se otresajo naziranj, da je avtonomistično gibanje proti- državno, protisrbsko ali protijugoslovsko! Sporazum naj se doseže na pošten, odkri- tni podlagi, sicer bi bil le od danes do jutri. Do sporazuma pride, ker mora priti! Ni treba, da pride že jutri. Nagel sporazum itak nima notranje sile. Le počasi se da pre- mostiti prepad med tako nasprotujočimi si političnimi naziranj. Čim pa se prepad pre- mosti, potem drži most trdno. Ako pa vendar ne bi prišlo do sporazuma, potem ni priča- kovati nič dobrega. Škoda ne bodo trpeli samo Hrvati in Slovenci, ampak tudi Srbi.

Protest Zveze slovenskih županstev v Gorici, le- gitimna zastopnika naših občin, dviga najod- ločnejši protest proti nezasišanemu dejstvu, da se hoče izmenjati avstrijsko-ogrski denar, ki je siljeno naložen onstran meje, bankam, dočim je bilo naše ljudsko zadrugištvstvo brez- vestno izdano.

Da se prepreči preteči polom našega ljud- skega gospodarstva, zahtevamo odločno, da se zamenja brezpogojno občinam, zadrugam in zasebnikom njihov denar v istem razmerju, kakor ga je ital. vlada zamenjala vsem dru- gim. — Zveza slov. županstev v Gorici.

Prip. uredn. — Pridružujemo se popolnoma zahtevi Zveze slov. županstev v Gorici, da se mora občinam, zadrugam in zasebnikom izmenjati denar, ki je siljeno naložen onstran meje. Kakor razvidno iz današnjega uvodnega članka, ki ga pridružujemo izpod peresa gosp. poslanc dr. Wilfana, je Zveza županstev v Gorici izhajala v svojem protestu iz napačnih premis. Mi ga prinašamo le kakor izraz ogorčenja, ker je italijanska vlada pred po- skrblja za interese bank kakor za interese ljudstva, združene v zadrugah. Zveza žu- panstev zagotavlja obenem, pridružujoč se v tem smislu njenemu protestu, da ji bo na- list pri njenem prizadevanju za dosego po- pravne te krivice šel po svojih močeh vsestran- sko na roko.

Ne pozabite v korespondenci številke po- štnega okraja. Tržaško pošto ravateljstvo nas prosi, da objavimo: Da se pisma bolj hi- tro dostavijo, je potrebno, da se v velikih mestih pridene k imenu mesta še številko po- štnega okraja. Medtem ko v drugih mestih ob- činstvo zna ceniti umestnost takega ukrepa, se zdi, da tržaško občinstvo ni še prišlo do enakega spoznanja. Številke poštnih okrajev so bile objavljene po hihm vezah že v pre- teklem januarju, da jih stanovci sporoče svojim dopisnikom. Prebravši mesta se še enkrat pozivlja, naj oporoči osebam, s kate- rimi je v dopisovanju, številko svojega po- štnega okraja. — Najemniki poštnih predalov pa so naprošeni, da poiskrbe, da bodo nosila pisma, naslovljena na njih, številko njihovega poštnega predala, da se tako prepreči ne- lube zaklapanje pri dostavljanju nimem.

Koča je zastopal župnik Fran Hočevar na fašistovskem kongresu v Vidmu? V »Edino- sti« od 12. t. m. smo javili v notici o fašistov- skem kongresu v Vidmu, da je zastopal na tem kongresu riherberški fašjo župnik Fran Hočevar. Politični tajnik fašistovske sekcije v Dornbergu g. N. Salvatore pa nam piše, da častiti g. župnik Fran Hočevar ni bil de- legat riherberškega, temveč dorberškega fašja, in nas prosi, da v tem smislu popravimo svoje poročilo. Radi ustrežamo njegovi pro- snji in se mu obenem zahvalujemo za poja- snilo, ki ga mora vsakdo smatrati za avten- tično.

Socialno in zdravstveno stanje tržaške mir- dine. Po »Učiteljskem listu« posnemamo sle- deči poziv in priporočamo našim čitateljem, da se mu vneto odzovejo.

»Menda ga ni kraja, kjer bi brezposelnost zahtevala toliko žrtve, kot Trst«.

Socialne razmere v domovih, ki dajejo naj- večje materiala šentjakovski zasebni šoli, so naravnost obupne. Največji procent šol ob- iskušajočih otrok ne je več kot enkrat na dan, mnogo je pa takih, ki ne jedo vsak dan. Pre- mnoge družine žde ob nezakurjenem ognjišču in premišljujejo, kako bi prišli do vsa- danega kruha. In v svojem obupu pošiljajo matere svoje otroke po kavarnah, kabareti, gostil- nah in na ulico — beračiti. Zgodil se je celo slučaj, da je enajstletni deček zamajal šolo, ker je moral cele noči igrati harmoniko na raznih gostijah, ceneje kakor odrasel muzi- kant. Kakšna bo moralna vzgoja takih pre- zgodaj zrelih otrok, si lahko mislimo. A to so splošne velikomestne razmere, ki jih po- semezniki ne bomo mogli izboljšati. Nobeno lečenje tu ne pomaga — bolezen bo mogla odstraniti le velikopotezna akcija. Takih ope- racij ne zmoremo mi.

A nekaj drugega je, ki vpije po pomoči. Vseled slabe ali nezadostne hrane hirajo naši otroci — in tuberkuloza se širi z ne- verjetno naglico. Nele, da se zajedva v pla- sti socialno najbolj trpečih, ampak se prijemlje že otrok drugače zdrave konstitucije. Itali- janska šentjakobska šola je morala upelati 40 minutni pouk, ker se je izkazalo nagnevanje za tuberkulozo pri 60% otrocih. Na slovenski zasebni šoli pa preiskujeta trikrat na teden dva zdravnik otroke, jim določujeta dieto, jim preskrbujeja zdravila in skrbita za to, da se zelo bolni otroci odstranijo iz šole. Razen tega so si šentjakobčani omislili re- fekcijo, ki daje 120 sloškem otrokom dnevno kosilo. A to ne zadostuje. Kosila ne more prejemati vsak potreben otrok, ker ni sre- stev za to; srce se človeku trga, ko vidi slu- čaje, da prihrani lačen otrok polovico juhe za svojo beračo ali sestro, ki čaka za vratni z lačnimi očmi.

Učiteljsko zasebne šentjakobske šole je na svoji zadnji šolski konferenci razpravljalo o teh razmerah ter sklenilo, da se tudi letos odpošlje čim več zdravih otrok slabe konsti- tucije na deželo k ljudem, ki bi jih vzeli k sebi na hrano brezplačno. Lansko leto se je ta akcija v malem krasno obnesla. Bledi, se- stradani otroci so se vrnili jeseni zdravi, ži- vahni in polni veselja do dela.

A počitnice, dobrega zraku in hrane potreb- nih otrok je v zadnjem času toliko, da bi osebna agitacija pri znanih imela preneza- tne uspehe. Potrebna je velikopotezna akcija.

Zaradi tega se naprošajo vsi tovaršni na de- želi, da pošljejo v svojih krajih dobrih lu- di, ki bi vzeli kakšnega bolehnega (ne bolnega) otroka na hrano in sianovanje za čas počitnic. Otroci bi lahko opravljali mala kmetijska dela in se tako vsaj deloma odslužili dobroti.

Tudi se naprošajo predsedniki raznih učit. društev, da se na zborovanjih zavzamejo za to karitativno delo.

Kajti: če gre v tem koraku dalje, bomo imeli naraščaj brez vsakršne odporne sile. Ne putujmo, da bi se nam grob prerano iz- kopal!

Naslovi družin,

Društvene vesti

«Samovolje». Danes ob 7. in pol zvečer priredi «Sentjakobska čitalnica» to lepo Eib-Kristanovo socialno dramo. Igra je divna in dobro naučena, uspeh torej zagotovljen. Skozi vseh 5 dejanj drži igra gledalca v napetem pričakovanju, prizor za prizorom vzbuja vedno večjo pozornost in radovedno pričakovanje. Ogledajte si to igro, ne zamudite te lepe prilike!

NB. Blagajna se odpre ob 6. in pol zvečer. Kdor želi, si lahko tudi poprej listke preskrbi.

Alkad. fer. društvo «Balkan». Odsek za podporo in «Podporni sklad» imata sejo jutri, v ponedeljek ob 19.30 v pisarni načelnika.

Dramatični odsek pev. društva «Zastava» iz Lonjerja opozarja slavno občinstvo na svojo današnjo uprizoritev F. S. Finžgarjeve drame v treh dejanjih «Razvalina življenja». — V tej drami se nam pred očmi v pravi luči zlo, ki žal, premno naših ljudi, predvsem kmetov, tira na pot pijančevanja in pogube. Ime pisateljevo samo na sebi jamči za dober uspeh. Rečija je v dobrih rokah in smo prepričani, da bo gde. A, čok znala s svojo večjo roko biti kos svoji nalogi, kakor upamo, da tudi ostali igralci, ki sicer nastopijo danes prvič v večji ulozi, ne bodo dosti zastajali.

Dajmo zatorej pobudo našim novincem in danes vsi na Sovranice (Sv. Ivan) v Pertotovo dvorano. Začetek točno ob 17.

«Šolsko društvo», podr. Sv. Jakob. Sklicujem izredno sejo za ponedeljek, 16. t. m. ob 8. zvečer v DKO. — Predsednik.

Pevsko društvo «Mirja» Jutri, v ponedeljek ob 20.15 vabi za ženski zbor. — Odbor.

Tečaj za krojenje. «Žensko dobrodelno združenje» v Trstu priredi zopet tečaj za krojenje. Da omogoči pristop tudi onim članicam, ki so po dnevu zaposlene, se bo priredil tudi večerni tečaj. S poukom se začne 20. t. m. Ker so se prvi tečaj tako dobro obnesli, smo gotovi, da se bo vpisalo mnogo učenk. Prijavitelj se je takoj pisemno na «Žensko dobrodelno združenje», Trst, centro, casa postale 364.

«Tržaško podporno in bralno društvo» enakopravno okrajnim boln. blažajnam, vabi na 43. redni občni zbor, ki se vrši danes, 15. aprila 1923, ob 10. uri predpolne v društveni prostorih v ul. Torre Bianca št. 39. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika, 2. tajnikovo poročilo, 3. blažajnikovo poročilo, 4. izjava pregledovalnega odbora, 5. volitev vodstva in odbora, 6. slučajnosti.

Planinsko društvo opozarja člane, ki želijo prejemati «Planinski vestnik», katerega izdaja «Stov. plan. društvo» v Ljubljani, da to sporočijo društvu na tajnikovo g. Albertu Koruza, ki je prevzel poveljstvo, oz. lahko tudi društvu nemu blažajnik g. Pavlica (pisarna Dr. Pretnerja, ul. Machiavelli 15, I.) List izhaja mesečno ter stane letno Din. 35, oz. s poštnino vred Din. 40. — Ker je «Planinski vestnik» edini slovenski list, ki nas seznani s krasoto domače zemlje, je dolžnost vsakega našega člana, da se na njega naroči in da ga širi med svoje prijatelje. — Odbr.

Dramatični odsek M. D. P. - Sv. Jakob priredi v nedeljo, dne 29. t. m. veseligrvo v treh dejanjih: «Charlesove tetke». Obeta se torej prijeten večer, kot ga že dolgo nismo doživeli.

Nežmetni odsek športa društva «Adria» bo imel v sredo ob 20. svoji prvi sestanku v prostorih D. K. D. pri Sv. Jakobu. Pozivljajo se vsi oni, ki bi se hoteli udeleževati v tej panogi športa, da pridejo na ta sestanek.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Kolesarski odsek športa društva «Adria» priredi v nedeljo 27. t. m. izlet v Stanjel. Člani in netlani dobrodošli. Natančnejši spored prihodnjic. — Vodja.

Mlada uradnica se zastrupila. V svojem stanovanju, nahajajočem na sprahajališču XX Settembre št. 85, se je večerjaj popoldne okoli 13. zastrupila 23-letna uradnica Pija Brattina; izpila je precejšnjo količino karbolne kisline. Vzdrževanje valed njenega stokanja, so domačini prihiteli v njeno sobo, kjer so jo našli nesrečno zvičajajočo se v strašnih bolečinah na postelji. Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, kateremu se je z velikim trudom posrečilo isprati zastrupljenki želodec. Videč, da je njeno stanje zelo nevarno, jo je nemudoma dal prepeljati v mestno bolnišnico.

Vzrok, ki so privedli nesrečnico k obupnem činu, so neznani.

Samomor. V tovarni sodov Craus v Rojanu se je večerjaj predpolne pripril žalosten dogodek, ki je napravil na tamkajšnje delavce mučen vtis. Mlad delavec si je na tragičen način vzel življenje.

Okoli 11. ure je namreč neki delavec, zaposlen pri omenjeni tovarni, imel opravka v podstrežju tovarne. Prišedšemu v ta prostor, se je njegovim očem nudil strašen prizor: na vrvi, pritrjeni na stropu, je viselo, brez znaka življenja, truplo človeka, v katerem je spoznal delavca Matijana Licen, starega 18 let, ki je bil zaposlen kot sodar pri isti tovarni. Delavec je urno preževal vrv, položil obešenca na tla ter začel klicati na pomoč. Prihiteji so delavci, ki so skušali obešenca obuditi k življenju. Poklicali so zdravnika rešilne postaje. Ta je nemudoma prihitel z avtomobilom na lice mesta, toda tudi njegova pomoč je bila zaman. Nesrečnej je bil že mrtev.

Truplo so pustili na licu mesta, da si ga ogleda sodna komisija.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih, ki so pripravili nesrečnega mladca, da si je vzel življenje, se sudejo različna domnevanja, vendar je žalostni dogodek še zavil v tajnost.

O vzrokih,

G. A. Černe iz Prvace je poslal «Solskemu društvu» L. 225.40 za bloke št. 218, 219, 220. Marljivim nabiralcem kakor tudi vsem darovalcem srčna hvala!

BOG PLACAJ VSEM, KI DAJO DAR MLADINI, DOMU NA ALTARI

Gospodarstvo

Gospodarsvena vprašanja v Italiji.
Že na shodu fašistovske stranke v Neapolju, torej še pred revolucijo, je Mussolini izjavil, da smatra razdravljeno gospodarstvo za eno najglavnejših vprašanj fašistovske gospodarske politike. Sedaj pa, ko je prišlo do tega, da bi se ta načrt uresničil, se je nenadoma pojavil tak odpor, da se skoraj zdi, da bo ves načrt za razdravljeno gospodarstvo, ako ne popolnoma opuščen, pa vsaj potisnjen za nekaj časa popolnoma v ozadje.

Do sedaj gre le za spor o kompetenci med ministrom za javna dela, višjim komisarjem za železnice (ki je bil postavljen šele pod fašistovsko vladno) in glavnim ravnateljem državnih železnic. Kljub vsem uradnim zanikanjem se ta spor ne da utajiti. Govori se namreč, da je minister za javna dela Carnazza dal na podlagi navodil, ki jih je sklenil ministrski svet, dal obrat na lombardijsko-emilijskih železnicah neki zasebni družbi, ne da bi se bil prej sporazumel z drugima dvema visokima uradnikoma in celo brez vedenja načelnika vlade.

Pogoji, pod katerimi je bila dana ta koncesija, so taki, da bo Mussolini tozadevno pogodbo najbrže popolnoma razveljavil, davi sta jo, kakor se zdi, podpisali že obe pogodbeni strani. Avtentičnih podatkov o pogojih seveda ni, vsled česar je javnost navezana na informacije, katere je objavil list, ki stoji zelo blizu sedanjim vladnim namreč «Giornale di Roma». Ako so te vesti resnične, bi si država naprtila s to pogodbo zelo veliko breme. Država bi se s to pogodbo obvezala, da bo jamčila za gotovo kosmat znesek za vso dobo zakupa. Poleg pa bi se tudi obvezala, da plača v prvih treh mesecih obrata vso morebitno razliko, ako bi stroški presegali dohodek.

Obveza jamčenja za določeno svoto kosmatih dohodkov izlaga državo veliki nevarnosti. Bati se je namreč, da bi zasebna družba, ki je dobila koncesijo, na pasivnih železnica ustavila obrat in da bi kljub temu zahtevala od države, da ji jamči za gotovo svoto dohodkov. Potemtakem bi se lahko zgodilo, da bi morala država dovoljevati nekatera plačila na svojo gotovo in očitno izgubo.

Na drugi strani pa se zdi, da si je država, ako so gori omenjena neuradna poročila točna, zagotovila dober delež na dobičku bodoče lombardijsko-emilijske železnice družbe. Govori se namreč, da bi ves dohodek do 7% dobička pripadal izključno delničarjem, med tem ko bi ves ostali dohodek od 7 do 10% bil razdeljen v enakih delih med državo in družbo, dobiček od 10—12% bi se razdelil tako, da bi 1/10 pripadalo družbi, ostalih 1/10 pa državi. Ako bi znašal dobiček nad 12%, bi ga 3/4 pripadalo državi, ostala četrtina pa družbi, ki pa bi morala določiti ta dobiček za rezervni fond. Iz teh podatkov je tudi že razvidno, da bi država hotela jamčiti družbi za tako svoto dohodkov, ki bi vsebovala vsaj 7% dobička, kar pa je po mnenju mnogih gospodarstvenih politikov v nasprotju z interesi skupnosti.

Sicer pa ni bila v tej zadevi še rečena zadnja beseda in skoraj z gotovostjo se da predvideti, da bo Mussolini s svojo vplivno besedo v vsem tem vprašanju zopet napravil red.

Latentna kriza družbe Ansaldo je našla začasno rešitev, toda ta rešitev je taka, da se prvotna delniška glavica lahko smatra za izgubljeno. Zadnji občni zbor je namreč sklenil, da se delniška glavica skriči od 500 na 5 milijonov lir. Konsorcija, ki sta sestavljala družbo Ansaldo, se ločita. Koncern za sirovine s sedežem v Cognu v aostski dolini bo tvoril v bodoče samosvoj delniško družbo z delniško glavico 150 milijonov, katerih 72 milijonov prevzame država, medtem ko bo glede ostalih 78 milijonov dano na izber dosedanjim delničarjem, da jih podpišejo. Medtem pa se ta svota položi kot jamstvo v «Banca d'Italia». Koncern tvornice za gotove izdelke s središčem v Cornigliano preide v roke druživa Ansaldo, ki je bilo že kmalu po svoji ustanovitvi znižalo svojo prvotno glavico od 200 na 107 milijonov lir. Sestava celokupnega na novo preurejenega koncerna bo v glavnem ista, kakršna je sestava sličnih koncernov v Zedinjenih državah in v Nemčiji. Novi koncern si bo prizadeval, kakor delajo vsi drugi koncerni, da doseže v nekaterih panogah svoje proizvodnje čim večji dobiček, da bo lahko vzdrževal tudi druge svoje panoge, ki so manj dobičkonosne. Sedaj je prevladalo prepričanje, da niso potrebe Italije tako velike, da bi moglo uspevati več koncernov. Proizvodnja železa in jekla v zmer nem obsegu in s pravilno organizacijo bi pa vendar najbrže omogočila, da bi se zaščitna carina za izdelke velike industrije znižala, kar bi bilo pri bodočih pogajanjih za sklenitev trgovinskih pogodb brez dvoma velikega pomena za Italijo.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.

Sladkor. Cene sladkorja, ki so kazale pred prazniki slabšo tendenco, so se začele sedaj zopet gibati. Veliko je povpraševanje posebno po kristalnem sladkorju, za katerega se ponujajo skoraj iste cene kot za sladkor v kockah. Cene za takojšnjo dobavo (v aprilu) kristalnega sladkorja so 31 1/2 šterlingov, sladkorja v kockah pa 32 šterlingov, Concasse pa 31 1/2 šterlingov. Tudi za sladkor nove letine vlada zopet precejšnje zanimanje in kristalni se plačuje po 20.10 šterlingov. Ponudbe iz Čehoslovaške so zelo neznatne, ker so zaloge tekočega pridelka zelo neznatne. Uvoz prekomorskega sladkorja se za sedaj ne izplača.

Petrolej. Cene so mu na tržaškem trgu vsled močne konkurence zelo nizke. Uradne beležbe veljajo za začarjeno blago in znašajo za petrolej, franko v luki pri Sv. Soboti za 100 kg 207.15, za transitno blago po 110 lir. Cene bencina (s carino vred) so 387.45, za transitno blago pa 230 lir.

Svinjska mast. Cene svinjske masti so bile v zadnjem času močno padle, toda te dni so začele zopet rasti, tako da se nahajajo v glavnem že na prejšnji višini. 100 kg masti stane 31.20 dolarjev, cif v Trstu, in sicer kot transitno blago v večjih posodah. Cene špehu so padle tozadevno beležbe zaznamujejo za lažje blago 28, za srednjetežko pa 30 dolarjev.

Krizantenovo cvetje. Po poročilih, ki so na razpolago, so stare zaloge dalmatinskega krizantenovega cvetja pošle. Napravili so se sicer novi nasadi, toda gotovo bodo pretekla še tri leta, preden se bo moglo računati na njih prispevek. Cena je v novi sezoni od 24 do 26

lir za kilogram. Cena japonskih krizantem je 28 1/2 lir, tako da torej ne morejo prihajati v poštev za tržaško okolico.

Pred zopetnim oživljenjem tržiske kovinske, petrolejske in kemične industrije. Kakor sliši, soprispele pogajanja o vzpostavitvi dela v škedenjskih plavžih blizu svojega zaključka. To podjetje je prešlo po premirju, kakor znano, iz rok «Kranjske industrijske družbe» v roke družb «Ansaldo» in «Ilva». Po vzpostavitvi dela v škedenjskem plavžu, se bodo mogle obnoviti tudi razne druge industrije, ki potivajo že več let. To velja predvsem glede tvornice kaptala. Nadalje se pričakuje, da bo tudi tržaška čistilnica petroleja v kratkem obnovila delo. Raffineria Triestina di Oli Minerali, kar kor se uradno imenuje, je podružnica družbe «Italo-Americana» v Genovi, katere je bila s svoje strani ustanovljena od «Standart Ail Company». Tržaška tvornica počiva po vojni, ker ni mogla zmagovati velikih proizvodnih in prevoznih sredstev. Družba se sedaj pogaja z vlado, da bi se ji ustvaril tak položaj, da bi ne morala prodajati svojega blaga po ceni, ki bi bila na konkurenčno.

Borzna poročila.

Tečaji:

Trst, dne 14. aprila. 1928.

Jadranska banka	100
Cosulich	312
Dalmatia	365
Gerolmich	1230
Libera Tristina	371
Lloyd	1405
Lussino	640
Martinolich	121
Oceanica	118
Premuda	382
Tripcovleli	284
Ampela	500
Cement Dalmatia	338
Cement Spalato	247

Valuta na tržaškem trgu.

Trst, dne 14. aprila. 1928.

ogrske krone	0.45	0.50
avstrijske krone	0.0270	0.0295
čehoslovaške krone	59.75	60.25
dinarji	20.40	20.70
leji	9.25	9.75
marke	0.0945	0.0970
dolarji	19.95	20.05
francoski franki	133.75	134.25
švicarski franki	365	368
angleški funti papirnat	93.45	93.65

ČEVLIARNA MICOLICH
Trst, via Udine 32 (vogal L'Arlosto)
(prej Belvedere)
Izbera moškega, ženskega in otroškega obuvala. Sprejema naročila in popravila. Lastna delavnica. — Usnje zajamčeno. Cene nizke. Postrežba točna.

Ivan Mihelčič

Trst — Via S. Francesco šte. 10 — Trst
kupi staro železo, lito železo, medenino, baker in druge kovine kakor tudi stare nerabljive stroje in kotle in jih plačuje po visokih cenah. (39)

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlatc,

lisic,

dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veric, krtoč, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadst., vrata 16

Sprejemajo se pošiljke po pošti.

Inserirajte v „Edinosti“

Trgovci, gospodinje!

Občutni poviški cen žveplenastega olja, ki so nastali vsled velikih nakupov v Ameriki, so povzročili, da je sedaj cena mila Verde Puro enaka oni znanega rumenega mila „Superior“.

Vsled tega priporočamo našim odjemalcem in v prvi vrsti vsem pericam, da rabijo toliko za pranje kakor tudi za vsako domačo rabo razven mila Verde Puro tudi naše rumeno milo Superior.

SUPERIOR FENDERL

je zajamčeno pristno milo, ki nadkriljuje neoporečno vsako drugo milo.

KUPUJTE

ZANKL'ove barve, lake in čopiče

pri tej dobro znani tvrdki

Trst - Via Trento št. 8 - Trst

Brzjavni naslov: Zankl'igiti

Gradec, Ljubljana, Maribor, Dunaj, Leoben.

Redka prilika!

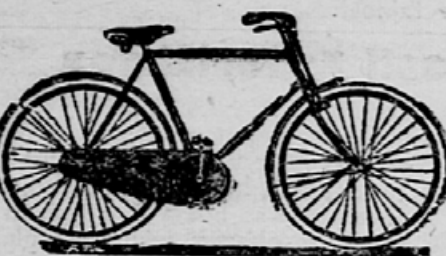
GIUSTO SBUELZ

trgovina z manufakturnim blagom

Trst — Via Mazzini šte. 38 — Trst

Velikanska izbira blaga za ženske obleke, svile in baržuna. Blago za moške obleke. Trliž, zefir in posebno blago za srajce. Izdelano perilo za moške in ženske. Volnene in vatirane odeje lastnega izdelka. Maje, nogavice, ovratniki, ovratnice in drobnine.

Cenjeni odjemalci so naprošeni, da si ogledajo mojo prodajalno, da se prepričajo o kakovosti blaga in nizkih cenah.

Stalna likvidacija za Lir 170.000 koles in potrebščin vsake vrste po tovarniških cenah

kakor na primer: Platišča L. 15.—, zračna čreva L. 5.—, podstavki L. 10.— itd. itd.

Preprodajalci dobijo znatne popuste.

Trst - Via Rossini št. 30, vrata 14 - Trst

SEMENA

detelje, sočiva in cvetlic. Velika izbira cvetlic za vrte, sobane i. t. d. Čebulčki dalij, tuberos, begonj, gladiol i. t. d.

SEMENA

Zmerne cene. Zemlja in gnojila v več vrstah. Cenik brezplačno. Odlikovano cvetličarsko in vrtnarsko podjetje. **M. GERMAN — TRST** Via Michelangelo 718, prodajalna Via Roma 3, Tel. 12-49 NASADI V REDIPUGLI. (155)

Znana goriška tvrdka Elija Čuk v Gorici

Piazza Cavour št. 9 naznanja tem potom slav. občinstvu, da je prejela zastopstvo najboljših in svetov. šivalnih strojev „PFAFF“. „PFAFF“ stroj je najboljši stroj za šivanje. „PFAFF“ stroj je najboljši stroj za krojače. „PFAFF“ stroj je najboljši stroj za čevljarje. „PFAFF“ stroj je najboljši stroj za domačo rabo v obče, za katerega se jamči 20 let. V zalogi so razne druge odlične nemške znamke šivalnih strojev. Dvoletni poskus. Brezplačen poskus v tuint. vezilju. Se toplo priporoča Elija Čuk, sodni izvedenec: Piazza Cavour šte. 9.

TVRDKA GELOSA BENIAMINO & FIGLI

POHIŠTVO

lastnega izdelka v vsakem slogu. — Velika izbira popolne opreme za hiše, pisarne in gostilne. Brezkonkurenčne cene.

Trst — Viale XX. Settembre 35 — Trst (palača Eden)

Telefon 34-34 bis

(87)

Telefon 34-34 bis

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11

Izvršuje vse bančne posle.

Kupi in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje Dinarje. — Izvršuje nakazila Dinarjev v Jugoslavijo. Sprejema Dinarje na obrestovanje po dogovoru.

Vloge na knjižice v Lirah obrestuje po 3 3/4 % netto

Vloge na tekoče račune po 4 1/2 %
Vezane vloge obrestuje najugodnejše po dogovoru.

Glavni sedež banke: LJUBLJANA.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Ptuj, Sarajevo, Split.

Delniška glavica in rezerve: Dinarjev 38.000.000.—

Tel. št. 5-18.

Urađuje od 9 do 12 1/2, in od 14 1/2, do 16.